

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO
Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU
„ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VRÍCKO“

číslo: OU-MT-OSZP-2023/000564-Rj

vydané Okresným úradom Martin, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa § 14 zákona
č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých
zákonov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Obec Vrícko

2. Identifikačné číslo

00317039

3. Adresa sídla

Obecný úrad Vrícko, Vrícko 136, 038 31 Vrícko

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

František Hideg - starosta obce

Obecný úrad 136

038 31 Vrícko

tel.: +421 908 935 895

e-mail: podatelna@vricko.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Územný plán obce Vrícko

2. Charakter

Územný plán obce Vrícko (ďalej len „ÚPN O“) je územnoplánovacou dokumentáciou na lokálnej úrovni a predstavuje významný strategicko-plánovací dokument, ktorý stanovuje smery rozvoja obce Vrícko. ÚPN O je predmetom posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o

posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

3. Hlavné ciele

Územný plán obce je základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom.

Podľa § 1 stavebného zákona územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

V zmysle § 8 územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce. Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy a iné stratégie a programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja musia byť v súlade so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie.

Hlavné ciele pre obstaranie územného plánu obce Vrúcko:

- hlavný cieľ územného plánu je zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia pre plánovaný rast počtu obyvateľov do roku 2042,
- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, zachranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine, pri rešpektovaní krajinnoeekologických limitov územia,
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce.

Návrhové obdobie ÚPN obce Vrúcko je rok 2042.

4. Stručný opis strategického dokumentu

Obec Vrúcko má menej ako 2000 obyvateľov. Podľa „Metodického usmernenia MŽP SR a MDV RR SR k problematike posudzovania územnoplánovacej dokumentácie ako strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ zo dňa 29.1.2014 sa v súlade s § 21 ods. 2 stavebného zákona neobstaráva koncept riešenia územného plánu obce vo

variantoch – správa o hodnotení sa v tomto prípade vypracuje v etape návrhu územného plánu obce podľa § 22 stavebného zákona. Návrh riešenia sa posúdi v jednom variante s uvedením odôvodnenia optimálneho variantu v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie a porovná sa s nulovým variantom, t. j. nerozvojovým návrhom územného plánu obce.

Spracovateľ strategického dokumentu ÚPN O Vrícko je Ing. arch. Eleonóra Hejzlarová, autorizovaný architekt reg. č. 1629 AA SKA.

Strategický dokument Návrh územného plánu obce Vrícko je spracovaný v jednom variantnom riešení v súlade § 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (ďalej len „*stavebný zákon*“), primerane obsahovo v súlade s § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. a v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „*zákon*“) pre posudzovanie strategického dokumentu.

Strategický dokument bol spracovaný podľa ustanovení stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a podľa požiadavky obstarávateľa, v nasledovnom členení:

I. Textová a tabuľková časť

A. Základné údaje

A.1 Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi.....	4
A.2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši.....	4
A.3 Zhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie.....	5
A.4 Údaje o súlade riešenia so zadaním.....	5

B. Riešenie územného plánu

B.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	6
B.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu.....	17
B.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	22
B.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.....	26
B.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania územia.....	27
B.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	29
B.7 Návrh ochrany kultúrnych hodnôt	30
B.8 Návrh riešenia bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie	35
B.9 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	46
B.10 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	46
B.11 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	47
B.12 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	48
B.13 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia územia.....	68
B.14 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	80
B.15 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobýv. priestorov....	87
B.16 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	87
B.17 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde.....	88
B.18 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	94

C. Doplnujúce údaje	95
D. Dokladová časť	95

E. Závazná časť riešenia

C.1 Zásady a regulatívy priestorového a funkčného využívania územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky.....	Zč - 1
C.2 Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzita ich využitia.....	Zč - 2
C.3 Zásady a záväzné regulatívy pre umiestnenie bývania a rekreácie	Zč - 21
C.4 Zásady a záväzne regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	Zč - 22
C.5 Zásady a záväzne regulatívy pre umiestnenie výroby	Zč - 22
C.6 Zásady a záväzne regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia.....	Zč - 22
C.7 Zásady a záväzne regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia územia	Zč - 25
C.8 Zásady a záväzne regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, pre ochranu prírody a tvorby krajiny, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene	Zč - 28
C.9 Zásady a záväzne regulatívy starostlivosti o životné prostredie a krajinné-ekologické opatrenia.....	Zč - 30
C.10 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	Zč - 45
C.11 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov ...	Zč - 45
C.12 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny.....	Zč - 46
C.13 Určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny.....	Zč - 47
C.14 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	Zč - 47
C.15 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	

II. Grafická časť - výkresy

1. Širšie vzťahy	M 1 : 50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1 : 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia – zastavané územie s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1 : 5 000
4. Verejné dopravné vybavenie územia	M 1 : 5 000
5. Verejné technické vybavenie územia	M 1 : 5 000
6. Vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch	M 1 : 5 000

VRÍCKO

Obec Vrúcko leží na úpätí lúčanskej časti Malej Fatry, v doline vodného toku Vríca, v západnom cípe okresu Martin, juhozápadne od okresného mesta Martin vo vzdialenosti okolo 26,0 km a severozápadne od okresného mesta Turčianske Teplice cca 28,0 km. Tvoria ju dve časti – samotné Vrúcko a Predvrúcko.

Svojou polohou je zo severu a západu obec rozhraním medzi okresom Martin a Žilina a z juhu medzi okresom Martin a Prievidza. Táto hranica je súčasne aj hranicou medzi Žilinským a Trenčianskym krajom. Z hľadiska definície Koncepcie územného rozvoja Slovenska KURS 2011 spadá medzi malé vidiecke sídla Turca. Kataster obce obkolesuje masív pohoria Lúčanská

Malá Fatra. Z hľadiska širších územných vzťahov je súčasťou Žilinského samosprávneho kraja. Najbližším krajským mestom je Žilina.

Územie sa rozprestiera v nadmorských výškach od 557 m n. m. až po 1351 m n. m. Stred obce leží v nadmorskej výške 592 m n. m.

Vymedzené katastrálne územie hraničí: z východu s k. ú. Kláštor pod Znievom, z juhovýchodu s k. ú. Polerieka a Brieštie. Katastrálna hranica zo severu s k. ú. Rajecká Lesná je zároveň hranicou medzi okresom Martin a Žilina, zo západu s k. ú. Fačkov, ktoré je taktiež v okrese Žilina. Katastrálna hranica z juhu medzi k. ú. Vrícko a k. ú. Kľačno je zase súčasne hranicou medzi Žilinským a Trenčianskym krajom a okresmi Martin a Prievidza.

Obec je súčasťou Združenia miest a obcí Turca, ktoré združuje mestá a obce Turca, s hlavným cieľom chrániť zákonné práva a záujmy miest a obcí, aktívne ovplyvňovať rozvoj ich samosprávnych funkcií, zjednocovať postup obcí pri vykonávaní im zverených úloh a zároveň je členom ZMOS – združenia miest a obcí Slovenska. Ďalej je aj členom občianskeho združenia "Partnerstvo pre MAS Turiec", ktoré združuje právnické a fyzické osoby, pôsobiace na území tvorenom katastrami členských obcí za účelom zostavovať, realizovať, riadiť, monitorovať a hodnotiť integrovanú stratégiu rozvoja územia a Regionálnej rozvojovej agentúry Dolný Turiec.

Riešené územie leží mimo hlavných dopravných koridorov a trás Slovenskej republiky. Má dostupné dopravné napojenie na okresné mesto Martin a tým aj na hlavné cestné trasy Slovenska a to cestou č. III/2156 na cestu III/1796, následne prostredníctvom cesty II/519 na cestu I/65 Martin - Turčianske Teplice - Žiar nad Hronom na I/18 Bratislava – Košice a na diaľnicu D1 Dubná Skala - Turany, ako aj na cestu I/18 Bratislava – Košice, smerom na juh cestou I/65 na rýchlostnú cestu R1 – Banská Bystrica - Trnava, resp. Prievidzu.

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Kláštor pod Znievom. Regionálne letisko sa nachádza v Martine v Tomčanoch, regionálne letisko pre medzinárodnú dopravu v Žiline, v Poprade a Sliači, v k. ú. obce Košťany nad Turcom sa nachádza osobitné letisko.

Z hľadiska širších územných väzieb v rámci Žilinského kraja sa obec Vrícko nachádza v prostredí málo dotknutej prírody človekom, v podhorskom sídelnom páse Malá Fatra. Katastrálne územie obce má význam z hľadiska turistického a rekreačného ako aj z hľadiska zachovania prírodných hodnôt.

V urbanistickej štruktúre je jasne rozoznateľný historický vývoj - pôvodná parcelácia v najstaršej, západnej a strednej časti zastavaného územia, je dodnes pomerne dobre zachovaná i s časťou pôvodnej zástavby. V najstaršej časti obce (západná časť) je dodnes dobre identifikovateľná typická zástavba trojpriestorových zrubových domov, podmurovaných skalami, s priečeliami smerovanými k ulici, súčasťou ktorých bol dvor a ostatné hospodárske príslušenstvo. Obydlia (domy, hospodárstva) zodpovedali klimatickým pomerom a stavebnému materiálu, ktorý bol "po ruke" (najstaršie stavby - drevo, novšie - kameň, tehla, ap.). Pôvodné domy aj hospodárske stavby sú nepravidelne rozmiestnené v území a tvoria organickú, rastlú urbanistickú štruktúru.

Po vojne, a neskôr hlavne v 70-tych rokoch 20. stor., sa začala uskutočňovať výstavba nových rodinných domov, najprv v rámci pôvodnej zástavby a v jej blízkosti až po východný vstup do obce, kde už terénne podmienky neumožňovali ďalší rozvoj. V severnej časti zastavaného územia obce bol v 50-tych rokoch 20. stor. situovaný hospodársky dvor. V posledných rokoch sa

výstavba presunula do stredu obce, do okolia futbalového ihriska. Nové domy sú väčšinou štvorcového pôdorysu, hlavne typu bungalov, so šikmou alebo valbovou strechou. Novšia časť urbanistickej štruktúry sa objavuje aj na rázcestí v časti Predvrícko, pri dopravnom napojení obce na cestu III/1796 smer Kľačno - Kláštor pod Znievom.

Po revolúcii v r.1989 sa pomaly v obci začala rozvíjať rekreačná funkcia, ktorá tvorí významný funkčný podiel. V nedávnej minulosti pribudla aj funkcia občianskej vybavenosti sociálneho charakteru.

Obec tvorí v krajine svojou kompaktnou zástavbou ucelený priestorový útvar, urbanisticky prerastený s krajinou a vhodne do nej zakomponovaný. V rámci starej urbanistickej štruktúry nedisponuje dostatočným potenciálom na ďalšiu zástavbu.

Prehľad riešených plôch s charakteristikou funkčného využitia jednotlivých území

V rámci návrhu ÚPN-O Vrícko je navrhnutých 47 rozvojových lokalít:

Lokality č. 2, 17 až 23, 27, 31 až 33, 35 až 39, 41, 46, 47 – sú určené pre zmiešané územie

Lokality č. 3 až 5, 7, 8, 12, 13, 15, 25, 26, 29, 30, 42 až 45 – sú určené pre obytné územie – plochy rodinných domov

Lokality č. 6, 16, 34, 40 – sú určené pre verejnú zeleň

Lokality č. 10 a 24 – sú určené pre plochy dopravy a dopravných zariadení

Lokality č. 11 a 14 – sú určené pre plochy občianskej vybavenosti

Lokalita č. 1 – je určená pre rekreačné územie

Lokalita č. 9 – je určená pre zeleň cintorína

Lokalita č. 28 – je určená pre plochy športu

5. vzťah k iným strategickým dokumentom

Na národnej úrovni:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska a jej Zmeny a doplnky č.1
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy
- Stratégie rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- **Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020**
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR

Na regionálnej úrovni:

- Nadradená územnoplánovacia dokumentácia /Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Žilinského kraja vrátane všetkých jeho platných zmien a doplnkov č. 1 až 5.
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin, SAŽP Banská Bystrica, 2012

Na lokálnej úrovni:

- Územné plány dotknutých obcí

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Príprava a schvaľovanie strategického dokumentu začali prípravnými prácami a budú ukončené schválením strategického dokumentu Obecným zastupiteľstvom obce Vrúcko.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania navrhovaného strategického dokumentu v zmysle stavebného zákona:

- Prípravné práce obstarávateľa – 05-06/2021
- Prieskumy a rozborý a Krajinnoekologický plán – 06-09/2021
- Zadanie pre ÚPN-O Vrúcko – spracovanie 10/2021
- Zadanie pre ÚPN-O Vrúcko – prerokovanie 11/2021
- Zadanie pre ÚPN-O Vrúcko – schválenie 02/2022
- Návrh ÚPN-O Vrúcko - spracovanie 10/2022
- Návrh ÚPN-O Vrúcko – prerokovanie 12/2022 – 01/2023
- Návrh ÚPN-O Vrúcko – dopracovanie následne
- Návrh ÚPN-O Vrúcko - zabezpečenie súhlasov po prerokovaní následne
- Návrh ÚPN-O Vrúcko – preskúmanie podľa § 25 stav. zákona následne
- Schválenie ÚPN-O Vrúcko Obecným zastupiteľstvom vo Vrúcku následne

Vecný a časový harmonogram navrhovaného strategického dokumentu v zmysle zákona zabezpečoval Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len OÚ MT, OSŽP).

Oznámenie o strategickom dokumente:

- Vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente 05/2021 Ing. Igor Kmeť a doručenie obstarávateľom na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie.
- Obstarávateľ, Obec Vrúcko predložil Okresnému úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňa 07.05.2021 oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Vrúcko“ na posúdenie podľa zákona o posudzovaní.
- Zverejnenie oznámenia o strategickom dokumente na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-vricko> (ďalej len „webové sídlo www.enviroportal.sk“) 12.05.2021 a doručenie podľa § 6 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na zaujatie stanoviska dotknutým obciam a dotknutým orgánom dňa 12.05.2021,
- OÚ MT, OSŽP zároveň podal informáciu dňa 12.05.2021 „Informácia pre verejnosť podľa § 6 ods. 1 - oznámenie o predložení strategického dokumentu...“, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente ÚPN O je možné predkladať do 15 dní od jeho zverejnenia, spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať.
- Obec Vrúcko zverejnila oznámenie o strategickom dokumente na úradnej tabuli.
- K oznámeniu o strategickom dokumente bolo doručených celkom 15 stanovísk od dotknutých orgánov a žiadne stanovisko od dotknutých obcí.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:

- podľa § 8 zákona OÚ MT, OSŽP zvolal na deň 11.08.2021 prerokovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko“ na Obecnom úrade vo Vrúcku, Vrúcko

136, 038 31 Vrúcko. Na prerokovaní Rozsahu hodnotenia bol vypracovaný záznam dňa 11.08.2021.

- OÚ MT, OSŽP vydal Rozsah hodnotenia určený podľa § 8 zákona listom č. OU-MT-OSZP-2021/7339 zo dňa 16.08.2021,
- zverejnený dňa 16.08.2021 na webovom sídle www.enviroportal.sk a doručenie dotknutým orgánom a dotknutým organizáciám na zaujatie stanoviska,
- OÚ MT, OSŽP zároveň podal informáciu 16.08.2021 podľa § 8 ods. 6 a 7 zákona o posudzovaní môže verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby predložiť k rozsahu hodnotenia navrhovaného strategického dokumentu pripomienky do 10 dní od jeho zverejnenia, na adresu Okresnému úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského č. 1, 03 58 Martin.
- Obec Vrúcko zverejnila rozsah hodnotenia.

Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:

- správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN O bola vypracovaná podľa § 9 ods. 4 a prílohy č. 5 zákona v máji 2023,
- predloženie správy o hodnotení obstarávateľom (obcou Vrúcko dňa 23.05.2023 na OÚ MT, OSŽP spolu s návrhom strategického dokumentu (Návrhu ÚPN O),
- dokumenty boli zverejnené dňa 31.05.2023 podľa zákona na webovom sídle www.enviroportal.sk a na web stránke obce (www.vricko.sk),
- dokumenty boli obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci (Obci Vrúcko) zaslané dňa 31.05.2023 od OÚ MT listom OU-MT-OSZP-2023/000564-036, dotknutým obciam listom OU-MT-OSZP-2023/000564-036 zo dňa 31.05.2023 (Obec Rajecká Lesná, Obec Kláštor pod Znievom, Obec Kľačno, Obec Fačkov, Obec Brieštie, Obec Abramová). Dotknuté obce v zmysle § 11 ods. 6 zákona bezodkladne informujú verejnosť o verejnom prerokovaní povinne na úradnej tabuli, nepovinne miestnou tlačou, miestnou televíziou t. j. spôsobom v mieste obvyklým.
- OÚ MT, OSŽP zaslal dokumenty dotknutým orgánom listom OU-MT-OSZP-2023/000564-036 zo dňa 31.05.2023 (Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava; Úrad ŽSK, odbor dopravy a územného plánovania, Komenského 48, 011 09 Žilina; Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina; Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina; Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina; Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina; Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin; Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin; Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, Pavla Mudroňa 45, 036 01 Martin; Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 80 Martin; Regionálna veterinárna a potravinová správa, Záturčianska 1, 036 01 Martin; Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, V. Žingora 30, 036 01 Martin; Obvodný banský úrad, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica; Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina),
- OÚ MT, OSŽP zároveň podal dňa 31.05.2023 informáciu, že verejnosť môže doručiť písomné stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko ” najneskôr do 21 dní odo dňa zverejnenia informácie podľa § 10 ods. 2 a ods. 3 na:

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského č. 1, 036 58 Martin,

- OÚ MT, OSŽP zároveň podal dňa 31.05.2023 informáciu, že konzultácie podľa § 63 zákona k správe o hodnotení strategického dokumentu je možné vykonať na Okresnom úrade Martin, odbore starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského č. 1, 036 58 Martin v pracovných dňoch počas úradných hodín (pondelok, utorok, štvrtok od 8,00 h do 15,00 h, streda od 8,00h do 17,00 h a piatok od 8,00 h do 14,00 h).
- Dotknuté orgány, dotknuté obce, obstarávateľ sa mohli vyjadriť k správe o hodnotení najneskôr do 21 dní od jeho doručenia, na stanovisko po dátume na vyjadrenie zmysle § 12 ods. (1) a (2) nemusí príslušný orgán prihladať.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu:

Obec zaslala oznámenie o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu listom dňa 07.06.2023 dotknutým orgánom a obciam:

- Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Úrad ŽSK, odbor dopravy a územného plánovania, Komenského 48, 011 09 Žilina
- Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
- Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
- Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, Pavla Mudroňa 45, 036 01 Martin
- Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 80 Martin
- Regionálna veterinárna a potravinová správa, Záturčianska 1, 036 01 Martin
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, V. Žingora 30, 036 01 Martin
- Obvodný banský úrad, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica
- Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Obec Rajecká Lesná, Obecný úrad, Mariánske námestie 82, 013 15 Rajecká Lesná
- Obec Kláštor pod Znievom, Obecný úrad, M. Čulena 181, 038 43 Kláštor pod Znievom
- Obec Kľačno, Obecný úrad Kľačno 326, 972 15 Kľačno
- Obec Fačkov, Obecný úrad Fačkov 69, 013 15 Rajecká Lesná
- Obec Brieštie, Obecný úrad, Brieštie 76, 038 22 Slovenské Pravno
- Obec Abramová, Obecný úrad, Abramová 8, 038 22 Slovenské Pravno

Verejné prerokovanie podľa § 11 ods. 3 zákona sa konalo dňa 20.06.2023 o 11:00 hod. na Obecnom úrade vo Vrúcku.

Doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:

nebolo požiadané o doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní.

Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:

- OÚ MT, OSŽP určil spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu Ing. Milana Hodasa a zároveň oznámil obstarávateľovi určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku,
- vypracovaný odborný posudok podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov s návrhom záverečného stanoviska podľa § 14 zákona bol doručený odborne spôsobilou osobou obstarávateľovi osobne dňa 04.08.2023.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo obce Vrúcko

3. Druh prijatia, rozhodnutia

- Uznesenie obecného zastupiteľstva obce Vrúcko o schválení ÚPN O.
- Všeobecné záväzné nariadenie (VZN), ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN O.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obec Vrúcko zabezpečila vypracovanie správy o strategickom dokumente podľa § 9 ods. 1 zákona. Správu o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Vrúcko (ďalej len „Správa“) vypracovali Mgr. Erika Igondová, PhD. a Ing. Igor Kmeť – ekomap.

Správa má 133 strán, je vypracovaná formálne správne, v súlade s prílohou č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, úmerne k stupňu poznania a riešenia problematiky s poukázaním na opodstatnenosť strategického dokumentu.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

K správe bol vypracovaný odborný posudok zmysle § 13 zákona, vrátane návrhu záverečného stanoviska zmysle § 14 zákona. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie určil listom č. OU-MT-OSZP-2023/000564-Rj zo dňa 30.06.2023 Ing. Milana Hodasa na vypracovanie posudku, ktorý je zapísaný ako fyzická osoba v Zozname odborne spôsobilých osôb na MŽP SR pod č. 672/2018/OPV.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval posudok a prílohu Návrh záverečného stanoviska podľa § 13 a § 14 zákona na základe Správy, strategického dokumentu (Návrhu ÚPN-O Vrúcko), konzultácií s obstarávateľom (Obcou Vrúcko) a OÚ MT, OSŽP, stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente, Rozsahu hodnotenia pre strategický dokument, záznamu z verejného prerokovania a odborných vedomostí a poznatkov z posudzovania vplyvov na životné prostredie a územného plánovania.

Spracovateľ posudku odporúča pokračovať (po dopracovaní) v ďalšom procese obstarávania a schvaľovania strategického dokumentu vo variante, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V zmysle § 12 zákona boli do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na OÚ MT, OSŽP nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo dopravy SR, sekcia stratégie dopravy, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava 15, P. O. BOX 100 (list č. 19601/2023/SSD/53365 zo dňa 07.06.2023)

MD SR má k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu ÚPN-O Vrúcko nasledovné požiadavky a pripomienky:

- predmetnú územnoplánovacia dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou, aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Žilinského samosprávneho kraja;
- všetky dopravné parametre (napr. dopravné pripojenia, statickú dopravu, chodníky, atď.) je potrebné navrhnuť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;
- postupovať podľa ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- upozorňujeme, že v cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich;
- dopravné pripojenia na cestnú sieť riešiť na základe dopravno-inžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich následným pripojením na existujúce mieste cesty a na nadradenú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie;
- postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013;
- upozorňujeme, že ku každej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok;
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov. V súvislosti s organizáciou pešej dopravy žiadame zabezpečiť jej bezpečný prístup k najbližším zastávkam VHD;
- pri navrhovaní a úpravách chodníkov, ciest pre chodcov, nadchodov, podchodov, schodísk, parkovísk, odstavných plôch, nástupísk a prechodov pre chodcov žiadame rešpektovať — požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené vo vyhláške č. 532/2002 Z. z.;
- v blízkosti pozemných komunikácií a železničných dráh je nevyhnutné dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR“). Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania (resp. ubytovania), v pásme s prekročenou prípustnou hodnotou hluku, infrazvuku a vibrácií neodporúčame. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie potrebných (napr. protihlukových) opatrení tak, aby zabezpečili dodržanie prípustných hodnôt hluku, infrazvuku a vibrácií podľa vyhlášky MZ SR. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných dráh nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe.

MD SR požaduje rešpektovať stanovisko okresného úradu v sídle kraja (t.j. Okresného úradu Žilina — Odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií a Oddelenie územného plánovania), Okresného úradu Martin — Odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií a Dopravného

úradu Slovenskej republiky, o ktoré ste požiadali priamo. **MD SR berie na vedomie oznámenie o strategickom dokumente Územný plán obce Vrúcko.**

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok, za predpokladu dodržania príslušných zákonov, vyhlášok a platných STN.

Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina (list č. KPUZA-2023/12034-3/46830/DUN zo dňa 09.06.2023)

Požiadavky z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom Krajský pamiatkový úrad Žilina uviedol v rámci stanoviska pre návrh Územného plánu obce Vrúcko č. KPUZA-2022/24476-2/104382/DUN zo dňa 12.12.2022.

Krajský pamiatkový úrad Žilina konštatuje, že k Oznámeniu o rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán Obce Vrúcko“ má nasledujúce požiadavky:

V podkapitole 10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská (s. 78 a 79) je nutné vymazať text „Zároveň Krajský pamiatkový úrad Žilina spracoval návrh na vyhlásenie nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku: Rímskokatolícky kostol sv. Bartolomeja a zvonica, č. súpisné 29, parcely č. KNC 197 a 198, k.ú. Vrúcko. Rímskokatolícky kostol sv. Bartolomeja je jednoloďová pôvodne renesančná stavba s pravouhlým ukončením presbytéria a vežou tvoriacou súčasť jej hmoty pravdepodobne zo 17. storočia, Kostol bol upravený v rokoch 1787 — 1788, došlo k rozšíreniu lodi a novému zaklenutiu českou plackou. V interiéri sa nachádza empora a hlavný oltár sv. Bartolomeja v štýle luiséz z obdobia prestavby kostola. Obraz svätca na oltári je údajne dielom Jozefa Murgaša, ktorý tu pôsobil ako kaplán. Zvonica je jednoduchá murovaná stavba na pôdoryse štvorca z roku 1787. Nachádza sa v areáli kostola. Stavba má hladké fasády, polkruhovo ukončené rezonančné otvory, ukončená je sedlovou strechou. Nachádzajú sa tu dva zvony, z roku 1847 a 1920“.

Tento text musí byť doplnený v rovnakej podkapitole v evidovaných národných kultúrnych pamiatkach, a to nasledovne:

- Kostol s areálom, č. súpisné 29 (len kostol), parcely č. KN C 197 a 198, k.ú. Vrúcko č. ÚZPF SR 12282/1-3 (pamiatkové objekty: rímskokatolícky kostol sv. Bartolomeja, zvonica a príkostolný cintorín)

Zostávajúce konštatovania v rámci predloženého návrhu sú uvedené presne.

Krajský pamiatkový úrad Žilina toto záväzné stanovisko vydal z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a je záväzným podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom si Krajský pamiatkový úrad Žilina v zisťovacom konaní Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie o rozhodnutí, či sa uvedený strategický dokument bude, alebo nebude posudzovať podľa zákona (č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) neuplatňuje žiadne ďalšie požiadavky. Toto záväzné stanovisko nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

Vyhodnotenie stanoviska: Stanovisko je kladné s podmienkou splnenia uvedených pripomienok v stanovisku. Všetky pripomienky sú relevantné a je potrebné ich zapracovať do návrhu ÚPN-O Vrícko.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina (list č. OU-ZA-OSZP1-2023/034235-002/Buk zo dňa 22.06.2023)

ÚP je základným dokumentom určujúcim základné princípy pre riešenie územného plánu obce. Obec Vrícko nemá platný územný plán obce. V súčasnosti jediný platný územný plán vzťahujúci sa na katastrálne územie obce je Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja.

Hlavnými dôvodmi obstarania ÚPN-O Vrícko:

- potreba získať právne záväzný dokument usmerňujúci rozvoj obce na základe odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných,
- potreba vytvoriť podmienky pre rozvoj obce spolu s jej katastrálnym územím, zabezpečiť bezkolízny rozvoj jednotlivých funkcií.

Územný plán rieši:

- zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia pre plánovaný rast počtu obyvateľov do roku 2042,
- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch k.ú. v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie ponúk využiteľných voľných plôch, napomáhajúcich k rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny sa v k.ú. Vrícko nachádzajú územia s prvým (všeobecná ochrana), tretím a piatym stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Časť k.ú. je súčasťou Národnej prírodnej rezervácie Kľak, ktorá bola vyhlásená v roku 1966 na území okresov Martin a Žilina, k.ú. Vrícko a Fačkov. Platí tu piaty stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Do k.ú. spadá aj Národná prírodná pamiatka Kľacký vodopád so 4. a 5. stupňom ochrany. V území je vyhlásená Prírodná rezervácia Pralesy Slovenska.

Okresný úrad Žilina nahliadol do „UPN — O Vrícko zaslanie správy o hodnotení strategického dokumentu“ a spolu s odborným stanoviskom Správy NP Veľká Fatra č. SNP VF 358-001/2023 zo dňa 19.06.2023 požaduje, aby do strategického dokumentu boli zapracované nasledujúce pripomienky:

- do kapitoly 9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti), na územný

system ekologickkej stability požadujeme doplniť opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovaných plôch na rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie na druhy chriaštel' poľný a strakoš sivý.

Okresný úrad Žilina, na základe zaslaných podkladov — „UPN — O Vrícko zaslanie správy o hodnotení strategického dokumentu“ a stanoviska Správy NP Veľká Fatra č. SNP VF 358-001/2023 zo dňa 19.06.2023 má za to, že po doplnení vyššie uvedených pripomienok predmetný strategický dokument nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona EIA.

Vyhodnotenie: Stanovisko bolo doručené na OÚ MT, OSŽP dňa 22.6.2023 po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 21 dní od doručenia správy o hodnotení strategického dokumentu. Požiadavka OÚ Žilina, OSŽP požaduje zapracovať pripomienku do strategického dokumentu (ÚPN-O Vrícko), pričom kapitola, do ktorej by sa mala uvedená požiadavka zapracovať, sa nachádza v Správe o hodnotení strategického dokumentu, ktorá sa nedopĺňa. Požiadavka je nezrozumiteľne sformulovaná, nie sú jasne definované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, ktoré sa majú doplniť.

Navrhujem doplniť do kapitoly B.12.1 OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY „V prípade výskytu chriaštel'a poľného (Crex crex) a strakoša sivého (Lanius excubitor) na rozvojových plochách postupovať podľa platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny (v súčasnosti zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z.)“.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany vôd a ich racionálneho využívania, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin (list č. OU-MT-OSZP-2023/11126-Rj zo dňa 02.06.2023)

Dňa 31.05.2023 ste požiadali Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o Životné prostredie o stanovisko k Správe o hodnotení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie „Územný plán obce Vrícko“.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o Životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 5 zák. č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o Životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 61 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení, predloženú Správu o hodnotení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie „Územný plán obce Vrícko“ berie na vedomie bez pripomienok.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek odpadov, obalov a odpadového hospodárstva, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin (list č. OU-MT-OSZP-2023/011176-La zo dňa 04.07.2023)

K „Správe o hodnotení strategického dokumentu – Územný plán obce Vrícko“ podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok. Stanovisko bolo doručené na OÚ MT, OSŽP dňa 04.07.2023 po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 21 dní od doručenia správy o hodnotení strategického dokumentu.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia, klímy a ozónovej vrstvy Zeme, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin (list č. OU-MT-OSZP-2023/011203-Ha zo dňa 06.07.2023)

Riešenie a návrh územného plánu sleduje a naplňa hlavne tieto ciele: zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie, prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch, zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny vrátane plôch zelene, zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrohistorických hodnôt a významných krajinných prvkov: hranice medzi súvisle zastavaným územím obce alebo územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce, zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia: plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny.

Návrh Územného plánu obce Vrúcko v kapitole C.9 Zásady a záväzné regulatívy starostlivosti o životné prostredie a krajinnno-ekologické opatrenia, v bode C.9.1 písm. b) uvádza: „na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné:

- b1) podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov;
- b2) rešpektovať všetky legislatívne predpisy v oblasti ochrany ovzdušia;
- b3) komunikácie na území obce riešiť so spevneným bezprašným povrchom;
- b4) zabezpečiť kropenie ciest a vysušených depónií vyťaženého materiálu z hľadiska ochrany ovzdušia a vplyvu na zdravie obyvateľstva najmä v období zvlášť nepriaznivých podmienok (suchých a teplých dní);
- b5) v území neumiestňovať výrobné prevádzky produkujúce exhaláty a zápach;
- b6) v území vo väzbe na obytné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali uvedené územie;
- b7) pri umiestňovaní nových prevádzok v navrhovanom území ZU 04 dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti pred prípadnými negatívnymi vplyvmi, ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny.

Okresný úrad Martin — odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o Životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 3 ods.1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 22 písm. d) a § 26 ods. 3 písm. r) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vydáva v uvedenej veci nasledovné stanovisko podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

K predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko (Návrh)“, ktorú vypracovali Mgr. Erika Igondová, PhD., Ing. Igor Kmeť — ekomap, Pavlova Ves č.36, 032 21 Pavlova Ves v máji 2023, nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok. Stanovisko bolo doručené na OÚ MT, OSŽP dňa 06.07.2023 po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 21 dní od doručenia správy o hodnotení strategického dokumentu.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 80

Martin (list č. RÚVZMT/OHŽPaZ/1662/4063/2023 zo dňa 20.06.2023)

Z hľadiska primárnej ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva **máme** k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko“ nasledovné **pripomienky**:

1. V rámci funkčne zmiešaných území (bývanie a občianska vybavenosť: bývanie a rekreácia...) nesmie dochádzať k vzájomnému negatívnemu ovplyvňovaniu navrhovaného funkčného územia.
2. V navrhovanej zástavbe IBV a v jej blízkosti (nielen bezprostrednej) nepripustiť vykonávanie činností a umiestnenie prevádzok, príp. služieb predstavujúcich záťaž životného prostredia faktormi ako sú napr.: hluk, vibrácie, zvýšená prašnosť, emisie.
3. V súvislosti s výskytom stredného radónového rizika v danom území riešiť preventívne opatrenia na zabránenie prenikania radónu do jednotlivých budov už pred ich samotnou výstavbou (použitím vhodných stavebných a izolačných materiálov) v zmysle vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
4. V odôvodnených prípadoch, to znamená v prípadoch, kedy môže dôjsť k ovplyvneniu verejného zdravia, bude možné rozhodnúť o umiestnení konkrétnych stavieb, prevádzok, príp. jednotlivých činností v rámci navrhovaných funkčných plôch uvádzaných v predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko“ až po posúdení hodnotenia vplyvov na verejné zdravie podľa § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 335/2007 Z.z.

Z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a zabezpečenia zdravých životných a pracovných podmienok je potrebné komplexne akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona č. 335/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov - platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné za predpokladu dodržania príslušného zákona a so všeobecnými pripomienkami, ktoré je potrebné zohľadniť pri dopracovaní návrhu ÚPN-O Vrúcko.

Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina (list č. OU-ZA-OVBPI-2023/034550/KRU zo dňa 16.06.2023)

Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania, na základe oboznámenia sa s predmetnou správou, vydáva nasledovné stanovisko:

Záver a odporúčania na úpravu návrhu strategického dokumentu, ktoré budú uvedené v záverečnom stanovisku Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, k strategickému dokumentu Územný plán obce Vrúcko, obec následne zapracuje do návrhu ÚPN-O Vrúcko.

Po dopracovaní predmetnej územno-plánovacej dokumentácie (ÚPD) aj v zmysle všetkých pripomienok z prerokovania návrhu ÚPD v zmysle § 22 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a pred predložením jej návrhu na schválenie v obecnom zastupiteľstve, OÚ-ZA-OVBPI preskúma predmetnú ÚPD a vydá k nej stanovisko v zmysle § 25 stavebného zákona.

Upozorňujeme, že v zmysle záveru procesu obstarávania návrhu ÚPN-O Vrúcko, k jeho preskúmaniu naším úradom podľa § 25 stavebného zákona, pred schválením v obecnom zastupiteľstve, bude obec Vrúcko povinná predložiť, okrem iných dokladov, aj Záverečné stanovisko z povinného posudzovania predmetného strategického dokumentu vydané Vaším úradom.

Proces obstarávania, spracovania a prerokovávanía návrhu predmetnej ÚPD je v zmysle stavebného zákona z nášho hľadiska postačujúci pre riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a zosúladienie činností v území. K Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko“ nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

Dopravný úrad, referát ochranných pásiem, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava (list č. 15665/2023/ROP002/28555 zo dňa 07.06.2023)

Vaším listom ste nám podľa ustanovenia § 10 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov doručili dňa 31.05.2023 správu o hodnotení strategického dokumentu: „Územný plán obce Vrúcko“, spolu s návrhom strategického dokumentu, a to prostredníctvom ich zverejnenia na stránke <http://www.enviroportal.sk/sk/eia> a požiadali nás o zaslanie stanoviska.

Dopravný úrad Vám oznamuje, že k správe o hodnotení strategického dokumentu ani k návrhu strategického dokumentu nemá žiadne pripomienky.

Toto stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva (nie z hľadiska záujmov dopravy na dráhach a vnútrozemskej plavby).

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Dátum: 20.06.2023 o 11.00 hod.

Miesto: Obecný úrad Vrúcko

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnila sa p. Rajničová z OÚ Martin, OSŽP a p. starosta obce Kláštor pod Znievom Ing. Vladimír Čambor.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo na základe oznamu Obce Vrúcko (OcÚ) o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko“ (ďalej len „správa“), v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

S obsahom správy boli prítomní oboznámení spracovateľmi správy Ing. Igorom Kmeť a Mgr. Erikou Igondovou, PhD., ktorí vysvetlili vplyvy strategického dokumentu (Návrh ÚPN O Vrúcko) a navrhované opatrenia.

Prítomní:

Ing. Igor Kmeť – spracovateľ správy

Mgr. Erika Igondová, PhD. – spracovateľ správy
František Hideg – starosta obce Vrúcko
Stanislava Hidegová – zamestnanec obce Vrúcko

Vyhodnotenie verejného prerokovania posudzovateľom:

Obec, dotknuté orgány ani verejnosť nemajú zásadné námietky k navrhovanému strategickému dokumentu a správe o hodnotení z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, resp. nevyužili možnosť pripomienkovať ich v rámci verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu.

Záznam z verejného prerokovania spolu s prezenčnou listinou sú na Okresnom úrade Martin, odbore starostlivosti o životné prostredie a sú súčasťou spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie predstavuje syntézu pomerného zastúpenia analyzovaných vplyvov činností na obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia. Z hodnotenia jednotlivých vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladajú významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenia, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov na cezhraničnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, pokiaľ budú splnené požiadavky uvedené v časti VI. ZÁVERY tohto záverečného stanoviska.

Vplyvy na obyvateľstvo, počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy

Návrh ÚPN-O Vrúcko nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov a s nimi súvisiace opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia obyvateľstva.

Návrh ÚPN-O Vrúcko v Závaznej časti navrhuje zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ktoré nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym pozitívnym vplyvom bude aj zlepšenie ekonomických a sociálnych podmienok pre dotknuté obyvateľstvo.

Pre predpokladaný počet 560 obyvateľov obce v roku 2042 a pre dosiahnutie obývanosti 3,0 obyvateľa/1 byt je v roku 2042 potrebný celkový počet 187 trvale obývaných bytov. Pri zachovaní súčasného podielu trvale neobývaných bytov (37,6 %) je do roku 2042 potrebné postaviť v obci približne 50 - 60 nových bytov. Na základe predpokladu, že k cieľovému roku 2042 budú niektoré lokality len rozostavané, je v územnom pláne potrebné pripraviť obytné plochy väčšie o primeranú urbanistickú rezervu. Spolu je v z. ú. možné umiestniť cca 15 nových RD. V centrálnej časti obce je predpoklad úbytku bytového fondu, vzhľadom na návrh zmiešanej funkcie - bývanie + občianska vybavenosť. Na navrhovaných plochách je spolu možné umiestniť viac RD (81) ako vzhľadom na reálnu potrebu k r. 2042 (60). Navrhovaný rozvoj obce bude mať prevažne priaznivý vplyv na obyvateľov obce t. j. na prognózovaných podľa reálneho vývoja

obyvateľstva a to z dôvodu vytvorenia podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti. Navrhované riešenie územného plánu počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch, čo obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie. Z hľadiska dlhodobého narastajúceho trendu a kladného migračného salda, ale aj potreby obyvateľov v obci udržať, resp. ich do obce prilákať, hodnotíme Návrh ÚPN-O Vrícko ako vyvážený a udržateľný.

V Návrhu ÚPN-O Vrícko sa nenavrhujú nové činnosti, ktoré by vytvárali významné riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva alebo by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady a narušovali pohodu a kvalitu života a stav životného prostredia obyvateľov. Na územia bývania nie je možné umiestňovať zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie, obťažujú hlukom, exhalátmi, prašnosťou, ako aj zariadenia, ktoré majú špecifické nároky na prevádzku (napr. výrazne zvýšená preprava nákladov a pod.). Obytné územie je určené aj pre základnú občiansku vybavenosť. Zástavba musí zodpovedať vidieckemu charakteru sídla, rázu krajiny a zabezpečovať zdravé bývanie. Hustota, členenie a výška stavieb musia umožňovať dodržanie odstupov a vzdialeností potrebných na oslnenie a presvetlenie bytov, na zachovanie súkromia bývania, na požiaru ochranu a CO a na vytváranie zelene.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh spracovania podrobnejšej urbanistickej dokumentácie pri rozsiahlych lokalitách - RU 01, ZU 01, ZU 04, BI 05, OV 07. Vzhľadom na dopravnú a technickú infraštruktúru ako aj dopravné napojenie územia sa navrhuje: – spracovať podrobnejšie riešenie usporiadania obytného územia (urbanistickej štúdie).

Vo vymedzených lokalitách je potrebné spracovať urbanistickú štúdiu (ktorá je územnoplánovacím podkladom - § 4 stavebného zákona - nemá záväznú časť), ktorej súčasťou bude riešenie dopravy, sietí technickej infraštruktúry a stanovenie priestorových odporúčaní.

ÚPN-O Vrícko dopĺňa základnú vybavenosť, štruktúru navrhovanej občianskej vybavenosti rieši vo vzťahu k potrebám rozvoja územia. Čo sa týka občianskej vybavenosti, v ÚPN-O Vrícko sa navrhuje vybudovať zariadenia sociálnych, komunitných a sociálno-zdravotníckych služieb rôznych foriem (pobytové aj denné formy) aj s prechodným bývaním zamestnancov na navrhovanej ploche OV 07, východne od areálu navrhovanej občianskej vybavenosti a nezávadnej výroby a plochách OV 15, OV 16 v severozápadnej časti územia. V rámci časti Predvrícko, v rámci plôch rekreačného alebo zmiešaného územia, sa navrhuje umiestniť penzión. Časť areálu hospodárskeho dvora sa má transformovať na zmiešané územie občianskej vybavenosti a nezávadných nevýrobných služieb súvisiacich s poľnohospodárskou výrobou. V rámci novej zástavby je možné v rodinných domoch uvažovať o službách nevýrobného charakteru. Čo sa týka športu a telovýchovy, navrhuje sa dobudovať sociálno-hygienické zázemie pre futbalový štadión, plochy pre nenáročné (rodinné) športové aktivity v zeleni v lokalite severne od futbalového ihriska, plochu pre šport v južnej časti územia. V novonavrhovaných rozvojových územiach pre výstavbu RD, resp. zmiešaných územiach bývania a rekreácie, situovať ihriská pre hry detí a mládeže rôznych vekových kategórií. Plošne sa má rozšíriť obecný cintorín a vybudovať na ňom nový dom smútku. Umiestniť sa majú nové zberné zariadenia na separovaný odpad, a to zberné zariadenie pri požiarnej zbrojnici (elektroodpad), zberné zariadenie na ostatný odpad pri ČOV, nové zberné miesta so zbernými nádobami na separovaný odpad.

Za vplyvy na obyvateľov a narušenie pohody a kvality života možno považovať vystavenie obyvateľov obce novým negatívnym antropogénnym zdrojom znečistenia životného prostredia so stresovými javmi a zdrojmi v obci. Medzi negatívne vplyvy patria možné kolízne funkčné plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť s technickým vybavením obce (napr. obytné budovy v blízkosti čističky odpadových vôd) alebo s činnosťami vo výrobných plochách. Preto je v plochách pre výrobu potrebné uvažovať nad činnosťami, ktoré nebudú mať negatívne vplyvy na

obyvateľov obce a mať pod kontrolou výrobné činnosti už od procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a vyžadovať dodržiavanie záväzných regulatívov územného plánu, platnej legislatívy (napr. zákona č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), aby boli opatrenia na zníženie dôsledkov výrobných činností navrhnuté už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia a kontrolované počas celej prevádzky.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré budú rozložené rovnomerne počas celého navrhovaného obdobia ÚPN-O Vrúcko. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov a stavieb technickej infraštruktúry dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné. Pri riešení jednotlivých rozvojových plôch navrhovaných v rámci ÚPN-O Vrúcko je potrebné dôsledne dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré budú platné v čase realizácie jednotlivých konkrétnych projektov.

V Návrhu ÚPN-O Vrúcko v záväznej časti sa navrhujú opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva v časti C.9 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA, C.9.2 ODPORÚČANÉ AKTIVITY V KRAJINE A NAVRHOVANÉ KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA.

Z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo je predpokladaný nepriamy negatívny vplyv súvisiaci so zintenzívňovaním stavebných aktivít v území. Nepriamym pozitívnym vplyvom bude zlepšenie ekonomických a sociálnych podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Pri dodržaní navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov posudzovaného strategického dokumentu sa významné negatívne vplyvy Návrhu ÚPN-O Vrúcko na obyvateľstvo nepredpokladajú.

Názor posudzovateľa: Vplyvy na obyvateľstvo boli v správe o hodnotení vyhodnotené dostatočne. Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva. Potenciálne negatívne vplyvy pri nových zámeroch vo výrobných plochách budú pri dodržaní záväzných regulatívov vždy riadne posúdené a vyhodnotené z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Pre zníženie potenciálneho vplyvu na obyvateľstvo je nutné rešpektovať zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Navrhované rozvojové plochy sú v súlade s demografickým potenciálom a potrebami rozvoja obce. Regulatívy ÚPN-O zohľadňujú potreby obyvateľov, vytvárajú podmienky pre dobrú kvalitu života a elimináciu zdravotných rizík. Pre zníženie potenciálneho vplyvu na obyvateľstvo sa odporúča v lokalitách nachádzajúcich sa v ochrannom pásme lesa umiestňovať stavby so základmi do dostatočnej vzdialenosti od hranice lesného pozemku. Nebude tak dochádzať ku radikálnemu zásahu do koreňového systému stromov rastúcich na lesnom pozemku a predíde sa tak poškodeniu majetku pred pádom stromov.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery

Nepredpokladajú sa žiadne významné nepriaznivé vplyvy na horninové prostredie. Takisto sa nepredpokladá znečistenie existujúceho horninového prostredia. V riešenom území sa neuvažuje ani s ťažbou nerastných surovín okrem existujúceho kameňolomu. V kameňolome je zamestnaných v súčasnosti 5 zamestnancov, do budúcnosti sa uvažuje s navýšením počtu zamestnancov o 5 a umiestnením mobilnej betonárne. Táto činnosť bola posudzovaná podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Kameňolom je v strategickom dokumente rešpektovaný a graficky vyznačený v rámci výrobného územia. Nenavrhuje sa jeho rozvoj.

Samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na horninové prostredie, ale vytvára podmienky pre rozvoj územia, ktorý by mohol byť ovplyvnený napr. geodynamickými javmi (zosuvy).

V obci Vrúcko sú evidované plochy stabilizovaných a potenciálnych svahových deformácií. Celkovo je na území obce zaregistrovaných až 11 svahových deformácií, ktoré obmedzujú ďalšie využitie územia. Zosuvy sú zobrazené v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie vo výkrese č. 2) *KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA - KATASTRÁLNE ÚZEMIE, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE ÚSES* v M 1 : 10 000 a vo výkrese č. 3) *KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA - ZASTAVANÉ ÚZEMIE OBCE, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE ÚSES* v M 1 : 5 000. Vzhľadom na ich početnosť a väzby na zastavané územie obce sú svahové deformácie limitujúcim faktorom, u niektorých rozvojových lokalít, ďalšieho územného rozvoja obce.

Vymedzené svahové deformácie sú plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD. Podľa geologického zákona (§ 20 ods. 3) sa plochy s výskytom potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií vymedzujú ako riziko stavebného využitia. Na území s výskytom potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií je potrebné umiestňovať stavby podľa podmienok určených inžiniersko-geologickým prieskumom.

Čo sa týka problematiky zosuvov, v záväznej časti Návrhu ÚPN-O Vrúcko je v časti C.11 *VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV, C.11.3 PLOCHY VYŽADUJÚCE SI ZVÝŠENÚ OCHRANU - RIZIKÁ STAVEBNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA* zadefinovaná požiadavka:

b) rešpektovať vymedzené plochy vyžadujúce si zvýšenú ochranu - riziká stavebného využitia územia: a1) evidované svahové deformácie - potenciálne (viď výkres č. 2) vyžadujúce zvýšenú ochranu v súlade s platnými vyhláškami - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

Návrh ÚPN-O Vrúcko za predpokladu splnenia podmienky rešpektovania navrhovaných záväzných regulatívov pri realizácii jednotlivých projektov nebude vytvárať podmienky pre potenciálny negatívny vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Názor posudzovateľa: V správe o hodnotení sa vyhodnotili vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery na základe výskytu zosuvných území a existujúceho kameňolomu. Vzhľadom na výskyt svahových deformácií v riešenom území je potrebné pri následnom procese projektovej prípravy jednotlivých navrhovaných činností posúdiť a overiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych, stabilizovaných zosuvov a zosuvov so stabilizovanými a potencionálnymi formami inžinierskogeologickým prieskumom konkrétne na lokalite OV 7, OV 14, PV 02, BI 04, BI 05, ZU 04 a ZU 07, do ktorej čiastočne zasahujú zosuvné územia. Rozšírenie kameňolomu sa nenavrhuje.

Vplyvy na klimatické pomery

V Návrhu ÚPN-O Vrúcko sa neuvažuje s rozvojom územia a umiestnením funkčných plôch, ktoré by významne negatívne ovplyvnili klimatické pomery v dotknutom území. Pre

zmiernovanie negatívnych dopadov zmeny klímy je potrebné integrovať do územných plánov aj problematiku zmeny klímy, a to prostredníctvom návrhu záväzných regulatívov v oblasti adaptácie na zmenu klímy. Dôležitosť aplikácie adaptačných opatrení pri územnoplánovacej činnosti vyplýva z Metodického usmernenia MDVRR SR, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26. 03. 2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Návrh ÚPN-O Vrúcko v záväznej časti premieta opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR, 2014) a Stratégie adaptácie na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) v časti C.9 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA, C.9.1 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.

Aplikáciou príslušných navrhnutých adaptačných opatrení Návrh ÚPN-O Vrúcko vytvára základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Navrhovanými opatreniami by sa malo v konečnom výsledku zabrániť alebo aspoň minimalizovať riziká a negatívne dôsledky zmeny klímy.

Návrh ÚPN-O Vrúcko nebude mať negatívny vplyv na klimatické pomery najmä za splnenia predpokladu rešpektovania uvedených zásad a regulatívov a ich premietnutia do územnoplánovacej praxe.

Názor posudzovateľa: Správa o hodnotení vyhodnotila vplyvy strategického dokumentu na klimatické pomery. V súčasnosti sú známe negatívne dôsledky zmeny klímy na urbanizované prostredie, je preto potrebné dbať na to, aby sa zmena klímy prejavovala v čo najmenšej možnej miere a navrhovať do územnoplánovacej dokumentácie regulatívy, ktoré zohľadňujú túto problematiku. ÚPN O sa veľmi podrobne venuje zmene klímy a rešpektuje Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, čoho výsledkom je návrh adaptačných opatrení, ktoré sú súčasťou zásad a regulatívov v oblasti starostlivosti o životné prostredie.

Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisí)

Územný plán je koncepčný rozvojový dokument obce, ktorý rieši funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia a nie návrh konkrétnych činností v území. Preto nie je možné definovať konkrétne činnosti alebo prevádzky, ktoré v budúcnosti vzniknú na navrhovaných nových rozvojových plochách napr. vo výrobných územiach.

Po schválení územnoplánovacej dokumentácie sa do funkčných plôch môžu navrhovať nové zámery. Zámery (navrhované činnosti), ktoré by mohli mať vplyv na životné prostredie a predstavovať potenciálny negatívny vplyv na ovzdušie, sa budú musieť posúdiť tak, ako ustanovuje zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, podľa prílohy č. 8, v ktorej sa definujú prahové hodnoty pre zisťovacie konanie a povinné hodnotenie.

Obec Vrúcko nie je plynofikovaná, čo negatívne vplyva na kvalitu ovzdušia. Znečistenie z lokálnych kúrenísk je pomerne výrazné hlavne v zimnom období, pretože sa ako palivová základňa používa prevažne drevo a uhlie. Pre zmiernenie negatívnych vplyvov na obyvateľstvo a zlepšenie ochrany ovzdušia je potrebné uvažovať so zmenou palivovej základne z pevného paliva na alternatívne zdroje energií. Využitím solárnej energie ako doplnkovým zdrojom, resp. s využitím alternatívnych zdrojov energie – spaľovanie biomasy, tepelné čerpadlá, ap.

Je potrebné vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny. Navrhujeme budúce potreby

tepelnej energie na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie riešiť jednak palivom zemný plyn, jednak s využitím nových trendov v systéme zásobovania územia teplom, hlavne systém tepelných čerpadiel, slnečných kolektorov, elektrického ohrevu objektov, prípadne využiť ako palivo biomasu, resp. obnoviteľné a fosílné energie. Navrhované riešenie bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia, najmä počas vykurovacej sezóny.

Vzhľadom na pekné prírodné prostredie, veľké možnosti rekreačného využitia, neustály záujem o výstavbu rekreačných domov a prírodné hodnoty územia, obec nemá záujem o vybudovanie areálu súvisiaceho s výrobou sekundárneho charakteru. Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje nové rozvojové plochy pre výrobu. Existujúce plochy výroby sú v štruktúre sídla najvýznamnejšie zastúpené areálom poľnohospodárskeho družstva, nachádzajúce sa v severnej časti zastavaného územia obce a kameňolomom v časti Predvrícko. Navrhuje sa minimalizovať negatívne vplyvy výrobných prevádzok na životné prostredie vysadením izolačnej zelene.

V Návrhu ÚPN-O Vrícko v záväznej časti sa navrhujú opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v časti C.9 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA, C.9.1 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.

Pri dodržaní záväzných regulatívov Návrhu ÚPN-O Vrícko a platných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia a v oblasti starostlivosti o životné prostredie sa nevytvoria žiadne predpoklady pre významné ohrozenie ovzdušia ani zvýšenie koncentrácie emisií a imisií nad prípustné limity.

Názor posudzovateľa: Zdrojom znečisťujúcich látok sú momentálne najmä rodinné domy a objekty, ktoré na vykurovanie využívajú tuhé palivá. Navrhuje sa nahradenie vykurovania domácností z pevného paliva na ekologickejšie napr. zemným plynom v kombinácii so solárnou energiou, tepelným čerpadlom (elektrická energia), vykurovanie biomasou. Návrh strategického dokumentu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na ovzdušie. V ÚPN-O sa navrhuje na eliminovanie vplyvov z plôch areálu družstva a kameňolomu výsadba izolačnej zelene. Pri dodržaní platnej legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia sa nepredpokladá potenciálny negatívny vplyv na ovzdušie, ktorý by mohol byť generovaný novými rozvojovými zámermi.

Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Návrh ÚPN-O Vrícko a riešenie priestorového a funkčného usporiadania územia nevyvoláva priame negatívne vplyvy na vodné pomery. ÚPN-O navrhuje v nových obytných lokalitách dobudovanie technickej infraštruktúry obce, najmä verejného vodovodu pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a verejnej kanalizácie s vyústením do ČOV Vrícko.

V Návrhu ÚPN-O Vrícko v záväznej časti sa navrhujú v časti C.7 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA. Opatrenia na ochranu vodných tokov a mokradí sú definované v časti C.9 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA, C.9.2 ODPORÚČANÉ AKTIVITY V KRAJINE A NAVRHOVANÉ KRAJINNOEKOLOGICKÉ OPATRENIA.

V obci nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia. Dažďové vody z o becných komunikácií sú odvedené uličnými vpustami do podlažia alebo do odvodňovacieho systému rigolov popri komunikáciách, ktoré sú zaústené do potokov pretekajúcich obcou. Tento stav je nevyhovujúci a nezodpovedá environmentálnym stratégiám. Dažďové vody z rodinných domov sú odvedené na terén.

V textovej časti Návrhu ÚPN-O Vrícko sa navrhuje:

- dažďové vody zo striech existujúcich aj navrhovaných objektov prednostne likvidovať priamo na príľahlých pozemkoch vsakovaním do podlažia

- dažďové vody v maximálnej možnej miere zadržať tak, aby voda neodchádzala z daného územia a to infiltráciou do podložia, prípadne záchytnými drénmi; podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej vody
- v navrhovanej zástavbe minimalizovať, resp. úplne vylúčiť odvádzanie dažďových vôd do miestnych tokov, zväžiť zhotovenie zelených striech
- pravidelné čistiť prietokový profil existujúcich odvodňovacích rigolov a miestnych tokov, brehové časti miestnych tokov udržiavať proti erózii.

V katastri obce možno predpokladať pravdepodobný výskyt záplav. Riziko predstavuje potok Vríca pretekajúci cez obec, obzvlášť v miestach, kde zástavba siahla až k vodnému toku. Obec má spracovaný plán povodňovej ochrany z r. 2018 – Povodňový plán záchranných prác obce, ktorý bol spracovaný v súlade s Metodickým pokynom Obvodného úradu Martin. Pre územie nie sú k dispozícii mapy s vyznačenými hranicami územia ohrozeného 50, resp. 100-ročnou vodou.

Konkrétne opatrenia na ochranu pred povodňami sú súčasťou Návrhu ÚPN-O Vrícko v jeho záväznej časti vo forme zásad a regulatívov C.7 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA, C.7.9 OCHRANA PRED POVODŇAMI.

Negatívne vplyvy Návrhu ÚPN-O Vrícko na vodné pomery možno hodnotiť ako málo významné, ktoré je možné zmierniť alebo odstrániť realizáciou účinných opatrení a rešpektovaním navrhovaných zásad a regulatívov. Realizácia rozvojových zámerov s príslušnou technickou infraštruktúrou neovplyvní výrazne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia.

Názor posudzovateľa: Navrhovaný strategický dokument bude mať priaznivý vplyv na vodné pomery v území. Zlepší sa kvalita povrchových vôd zabezpečením rozvoja verejnej kanalizácie s čistením odpadových vôd. Takisto navrhuje realizovať vodozádržné opatrenia, ktoré súvisia aj so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Za negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy a návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu.

Plošná výmera pôdy predpokladanej na odňatie podľa Návrhu ÚPN-O Vrícko je 10,019 ha. Časť poľnohospodárskej pôdy je navrhovaná na zmenu kultúry – na produkčný ovocný sad (nezahrnuté do záberov). Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je graficky premietnuté vo výkrese č. 6 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE A LESNÝCH POZEMKOCH v M 1: 5 000.

V textovej časti Návrhu ÚPN-O Vrícko je Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v tabuľke č. 37 (v predkladanej správe o hodnotení v tab. 1). Súčasťou tabuľky je aj vyhodnotenie záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v zmysle Nariadenia Vlády č. 58/2013 Z. z., ktoré sú v tabuľke hrubo vyznačené. Chránené pôdy sú aj graficky vyznačené vo výkrese č. 6 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE A LESNÝCH POZEMKOCH v M 1: 5 000.

Najkvalitnejšia pôda sa v obci Vrícko sústreďuje v nadväznosti na zastavané územie a mimo zastavaného územia. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov tejto najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Čo sa týka záberu pôdy, je vhodné v snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením uprednostniť kompaktné plochy prevažne priamo nadväzujúce na zastavané územie obce. Navrhované lokality na rozvoj by sa mali zastavovať postupne tak, aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

Vplyvy realizácie strategického dokumentu na pôdu možno hodnotiť ako významné, najmä z hľadiska trvalých záberov, ale v dôsledku potreby rozvoja obce nevyhnutné. Negatívne vplyvy realizácie Návrhu ÚPN-O Vrúcko v oblasti ochrany pôdy je možné zmierniť realizáciou účinných ekostabilizačných opatrení a rešpektovaním navrhovaných zásad a regulatívov.

Názor posudzovateľa: Vplyvy na pôdu boli vyhodnotené dostatočne. Záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovených v zákone č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

ÚPN-O Vrúcko obsahuje vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde. Plochy navrhnuté na zábery poľnohospodárskej pôdy nadväzujú na zastavané územie obce. Navrhované rozvojové plochy priamo nadväzujú na doterajšiu zástavbu. Pri riešení ÚPN-O Vrúcko nedôjde k záberu lesnej pôdy.

Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Návrh ÚPN-O Vrúcko nebude mať významný vplyv na flóru a faunu riešeného územia. Navrhované rozvojové plochy sú situované najmä v nadväznosti na urbanizované územie. Významnejšie spoločenstvá fauny a flóry ako aj chránené vzácne a ohrozené druhy živočíchov a rastlín sú viazané predovšetkým na chránené územia a územia európskej siete chránených území NATURA 2000. V chránených územiach NPR Kľak, NPP Kľacký vodopád a PR Pralesy Slovenska – Kľak ako aj v území európskeho významu SKUEV0240 Kľak sa nenavrhujú žiadne rozvojové plochy. Veľká časť k. ú. sa nachádza v SKCHVU013 Malá Fatra. Z hľadiska rozvoja preto nie je možné zabrániť prekryvu rozvojových území s vymedzením tohto chráneného vtáčieho územia.

Akakoľvek aktivita, ktorá by mohla mať priamy aj nepriamy vplyv na predmety ochrany uvedených chránených území, sa musí riadiť ustanoveniami príslušnej legislatívy, predovšetkým zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ako aj s ním súvisiacich vykonávacích predpisov a rozhodnutí orgánov ochrany prírody.

Je nevyhnutné rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Všeobecná ochrana rastlín a živočíchov v § 4 tohto zákona definuje, že „Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu“.

V súčasnej dobe nie je možné určiť priame negatívne alebo pozitívne vplyvy na konkrétne rastlinné a živočíšne druhy a ich biotopy, tieto vplyvy bude možné identifikovať v rámci posudzovania vplyvov a projektovania jednotlivých stavieb alebo činností, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. alebo v procesoch vydávania územných a stavebných povolení, na ktorých sa zúčastňujú aj orgány ochrany prírody a krajiny. Pri realizácii činností podľa predkladaného strategického dokumentu, ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopy národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Významnejšími z hľadiska výskytu fauny a flóry sú lesné biotopy, ktoré tvoria väčšinu k. ú. obce a sú súčasťou voľnej krajiny, mimo urbanizovaného územia. V k. ú. obce Vrúcko Návrhom ÚPN Vrúcko nedôjde k záberom lesnej pôdy. Niektoré navrhované plochy sú v kontakte s ochranným pásmom lesa, ktoré tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesných pozemkov. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

Významným migračným koridorom v území je nadregionálny biokoridor NRBk3 terestrický hrebeň Lúčanskej Fatry. Návrh ÚPN-O Vrícko nevytvára predpoklady pre obmedzenie migrácie živočíchov v tomto koridore. Pozitívny vplyv na zlepšenie migrácie fauny má zohľadnenie Miestneho územného systému ekologickej stability, ktorý navrhuje do územia biokoridory miestneho významu prepájajúce existujúci sieť prvkov RÚSES.

Nepriamo sa predpokladá aj možnosť negatívneho šírenia expanzívnych a inváznych druhov rastlín pri samotnej realizácii činností a stavieb podľa strategického dokumentu. Tieto vplyvy je možné eliminovať dodržaním navrhnutých opatrení v záväznej časti ÚPN-O Vrícko a príslušnej legislatívy. Z dôvodu rizika šírenia inváznych druhov rastlín a živočíchov je nevyhnutné rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášku MŽP SR 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Pri dodržaní záväzných regulatívov Návrhu ÚPN-O Vrícko a platných právnych predpisov v oblasti starostlivosti o životné prostredie s dôrazom na zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa nepredpokladajú významné vplyvy na faunu, flóru a biotopy.

Názor posudzovateľa: Vyhodnotenie vplyvov uvádza, že navrhovaný ÚPN-O Vrícko nebude mať významný vplyv na flóru a faunu riešeného územia, nakoľko navrhované rozvojové plochy sú situované najmä v urbanizovanom území a v poľnohospodárskej krajine. Ak by v procese realizácie zámerov boli zasiahnuté biotopy európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopy národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Z dôvodu ochrany lesných ekosystémov je potrebné rešpektovať ochranné pásmo lesa. Z hľadiska vplyvov na Územný systém ekologickej stability sa za výrazne pozitívny vplyv strategického dokumentu dá považovať návrh miestneho územného systému ekologickej stability a jeho zahrnutie do regulatívov v jeho záväznej časti. Z dôvodu rizika šírenia inváznych druhov rastlín a živočíchov je nevyhnutné rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, s dôrazom na § 7a a § 7b a vyhlášku MŽP SR 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vplyv na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Štruktúra a využívanie krajiny, scenéria krajiny

Návrh ÚPN-O Vrícko bude pôsobiť na štruktúru a využívanie krajiny. Do riešeného územia umiestňuje nové plochy bývania v rodinných domoch, občianskej vybavenosti, zmiešaného územia, športové plochy, plochy extenzívnej rekreácie, plochy dopravy, ale aj rôznych typov zelene (zeleň verejná, zeleň sprievodná a izolačná, zeleň cintorínov, zeleň sádov). Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého pôsobenia antropického tlaku na krajinu, veľkosť ktorého ovplyvňuje mieru stability a kvality. Rozvojové plochy by mali byť navrhované kompaktné so súčasnou krajinnou štruktúrou v nadväznosti na zastavané územie a poľnohospodársku pôdu.

Návrh urbanistickej koncepcie má zachovať prírodné a krajinné prostredie, eliminovať v čo najväčšej možnej miere negatívny dopad jednotlivých činností v území, vytvárať podmienky pre koordináciu vidieckeho prostredia a moderného spôsobu života. Návrh vychádza z obmedzených možností rozvoja v rámci urbanistickej štruktúry v súčasne zastavanom území, dopĺňa však rozvojové plochy v priamom dotyku s ním. Urbanistický návrh smeruje k vytvoreniu priestorovo prehľadnej a hierarchizovanej štruktúry sídla s funkčným a priestorovým zjednotením jednotlivých častí do jedného sídelného celku.

Zástavba musí zodpovedať charakteru sídla, rázu krajiny a zabezpečovať zdravé bývanie. Navrhovaná zástavba dotvára urbanistické štruktúry obce so zámerom zachovať vidiecky charakter sídla a rešpektovať morfológické a geografické podmienky územia a ekologické

kvality krajiny. ÚPN-O Vrícko v rámci zastavaného územia nenavrhuje zásadnú zmenu v priestorovom usporiadaní územia obce, nadväzuje na už založené priestorové a funkčné usporiadanie územia.

Pozitívne na scenériu krajiny budú pôsobiť navrhované plochy pre zeleň sadov a ekostabilizačné prvky.

Z hľadiska ekologickej stability je riešené územie pomerne stabilizované, pričom najstabilnejšie prvky sú lesné ekosystémy, lúčne biotopy a pasienky, nelesná drevinová vegetácia a brehové porasty. Je potrebné realizovať vhodné manažmentové opatrenia tak, aby bola ekologická stabilita krajiny zachovaná. Závazná časť Návrhu ÚPN-O Vrícko obsahuje návrh ekostabilizačných opatrení, ktoré je nevyhnutné rešpektovať.

Nepredpokladá sa, že by Návrh ÚPN-O Vrícko výrazne negatívne ovplyvnil charakter súčasnej krajiny štruktúry, využívanie územia a jeho ekologickú stabilitu. Navrhovaná koncepcia rozvoja by nemala spôsobiť závažné negatívne ovplyvnenie krajiny scenérie a krajinného obrazu. Očakáva sa mierne negatívny vplyv na krajinu, ktorý bude prijateľný za predpokladu rešpektovania navrhovaných ekostabilizačných opatrení a záväzných zásad a regulatívov.

Názor posudzovateľa: Očakáva sa mierne negatívny vplyv na krajinu, ktorý bude prijateľný za predpokladu realizácie navrhovaných ekostabilizačných opatrení a záväzných regulatívov ÚPN-O. Rozvojové plochy sa snaží situovať v nadväznosti na zastavané plochy a kompaktné so súčasnou štruktúrou katastrálneho územia. Navrhuje nové plochy pre zeleň sadov, cintorínov, verejnú, sprievodnú a izolačnú zeleň, ktoré budú pozitívnym prvkom v urbanizovanej krajine.

Vplyv na chránené územia a ochranné pásma [napr. na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislú európsku sústavu chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

V obci Vrícko sa nachádzajú chránené územia NPR Kľak, NPP Kľacký vodopád a PR Pralesy Slovenska – Kľak, kde platí 5. stupeň ochrany územia. Ostatné územie sa nachádza v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v 1. stupni ochrany. V chránených územiach sa nenavrhujú žiadne rozvojové plochy.

Územný plán je koncepčný rozvojový dokument obce, a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na chránené územia. Nepriamo ich môže ovplyvniť v prípade nekoncepčného rozvoja, prípadne pri ekologických haváriách počas výstavby v nových rozvojových plochách alebo v existujúcich plochách. Pri dodržaní regulatívov územného plánu a platnej legislatívy v oblasti ochrany prírody a životného prostredia rozvojové plochy nebudú mať negatívny vplyv na predmet ochrany chránených území.

Vplyvy na územia siete NATURA 2000

V k. ú. Vrícko sa nachádza aj **Územie európskeho významu SKUEV0240 Kľak** (ÚEV Kľak), ktoré bolo vyhlásené Výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Jeho celková rozloha je 83,372 ha. Správcom územia je Správa Národného parku Malá Fatra. Bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov európskeho významu: 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy, 4080 Spoločenstvá subalpínskych krovín. Z rastlinných druhov je predmetom ochrany *Campanula serrata*, zo živočíchov *Rosalia alpina*, *Canis lupus*, *Lynx lynx* a *Ursus arctos*.

V SKUEV0240 Kľak sa nenavrhujú žiadne rozvojové plochy, preto je predpoklad, že nedôjde k zásadnému ovplyvneniu predmetu ochrany v tomto chránenom území.

SKCHVU013 Malá Fatra

Katastrálne územie Vrúcko patrí do **Chráneného vtáčieho územia SKCHVU013 Malá Fatra** (CHVÚ Malá Fatra). CHVÚ Malá Fatra bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 2/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Malá Fatra. Jeho celková rozloha je 66 228,06 ha. Správcom územia je Správa Národného parku Malá Fatra. Bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu: orla skalného, sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, kuvika kapcavého, d'atľa bielochrbtého, d'atľa čierneho, muchárika bieločrkého, skaliara pestrého, rybárika riečneho, bociana čierneho, včelára lesného, sovy dlhochvostej, lelka lesného, d'atľa hnedkavého, chriašteľa poľného, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, strakoša sivého, prepelice poľnej, žltouchvosta lesného, muchárika sivého, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, d'atľa trojprstého a muchárika červenohrdlého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Veľká časť k. ú. sa nachádza v SKCHVU013 Malá Fatra. Z hľadiska rozvoja preto nie je možné zabrániť prekryvu rozvojových území s vymedzením tohto chráneného vtáčieho územia.

Významné biotopy pre druhy vtákov európskeho významu v riešenom území, ktoré sa nachádzajú v CHVÚ Malá Fatra, sú najmä lesné porasty. Medzi prioritné druhy vyskytujúce sa v lesných porastoch riešeného územia patria orol skalný, výr skalný, kuvik kapcavý, kuvičok vrabčí, sova dlhochvostá, d'ateľ bielochrbtý, žlna sivá, tesár čierny. Vhodné biotopy tu nachádza aj jariabok hôrny a hniezdiská včelár lesný a bocian čierny. Okraje obce môže využívať najmä v zimnom období strakoš veľký. V okolí obce sa nachádzajú aj vhodné biotopy pre sokola sťahovavého, zmiešané lesy sú biotopom aj pre muchárika bieločrkého. Lesné biotopy tvoria väčšinu k. ú. obce a sú súčasťou voľnej krajiny, mimo urbanizovaného územia. Návrhom rozvojových plôch v obci Vrúcko nedôjde k ovplyvneniu lesných porastov.

Lúky v riešenom území predstavujú vhodný biotop pre globálne ohrozený európsky druh chriašteľ poľný, tiež pre prepelicu poľnú. Extenzívne a polointenzívne využívané TTP s medzami sú hniezdnym biotopom druhov chrapkáč poľný (*Crex crex*) a prepelica poľná (*Coturnix coturnix*). Zverejnené poznatky o ich výskyte zo skúmaného územia nejstávajú (napr. portál www.vtaky.sk, www.birding.sk na zapisovanie ornitologických pozorovaní). Prezencia uvedených druhov sa v tesnej blízkosti zastavaného územia obce neočakáva z hľadiska ich skrytého spôsobu života a preferencie plôch lúk a pasienkov odľahlejších od koncentrovaných aktivít človeka.

Chránené vtáčie územie Malá Fatra zasahuje na hranicu zastavanej časti (intravilánu) obce Vrúcko a obec preto nemá dostatočné plochy, ktorými by mohla zabezpečiť rozvoj obce mimo CHVÚ Malá Fatra, z tohto pohľadu je prirodzené, že rozvoj obce sa dotkne časti územia CHVÚ Malá Fatra. Hlavne sa jedná o rozvojové plochy ZV05, ZU01, RU01, ZU03, ZU06, ZU07, ZU08, ZU 10, ZU09, SP02, OV14, BI 02, BI06, BI07, BI08, BI09, ZC03, DP05. Rozvoj obce Vrúcko z pohľadu rozlohy celkového územia CHVÚ Malá Fatra 66 228,06 ha sa dotkne len malej časti územia o výmere 24,9773 ha, čo predstavuje **0,0377%** z celkovej výmery CHVÚ Malá Fatra.

Jednotlivých prioritných druhov CHVÚ Malá Fatra sa rozvoj obce dotkne napr. zmenšením lovných teritórií a ich vyrušovaním, zásadný vplyv na predmety ochrany CHVÚ sa však nepredpokladá. Výstavbou rodinných domov a prídomových záhrad s okrasnými a ovocnými stromami sa síce ovplyvní v malej miere výskyt prioritných druhov CHVÚ Malá Fatra, najmä tých, ktoré sa viažu na lúčne biotopy, ale niektoré druhy vtákov ako sú muchár sivý, žlna sivá, žltouchvost lesný môžu naopak v prírodnom prostredí obce s výsadbou s množstvom stromov a

rozptýlenej zelene nájsť vhodné podmienky na prežívanie a rozvoj populácie na danom území. Rovnako v takomto prostredí môže nastať nárast početnosti napr. pinkovitých druhov ako sú stehlíky konôpky, stehlíky pestré a zelené a ďalšie, ktoré s obľubou obsadzujú prídomové záhrady. V územnom pláne obce sa navrhujú plochy PV1 až PV3 Poľnohospodárska prvovýroba – sady, tieto plochy podporujú výskyt spevavcov v danom území.

V strategickom dokumente je potreba zachovania lúčnych porastov dostatočne premietnutá v navrhovaných zásadách a regulatívoch záväznej časti. Na niektorých miestach dochádza k sukcesii, zarastaniu biotopov. Realizáciou navrhovaných manažmentových opatrení sa zabezpečí zachovanie a zlepšenie ohrozených lúčnych porastov. Pozitívny vplyv na zachovanie lúčnych porastov v území má navrhovaná kostra MÚSES, ktorá podporuje zachovanie lúčno-pasienkových spoločenstiev v CHVÚ Malá Fatra.

Územný plán obce je koncepčný rozvojový dokument, a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Za nepriamy vplyv Územného plánu možno považovať, že dáva predpoklad funkčného využitia územia a usporiadania v priestorových celkoch.

Akákoľvek aktivita, ktorá by mohla mať priamy aj nepriamy vplyv na predmety ochrany uvedených chránených území, sa musí riadiť ustanoveniami príslušnej legislatívy, predovšetkým zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ako aj s ním súvisiacich vykonávacích predpisov a rozhodnutí orgánov ochrany prírody.

Za dodržania platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie a záväzných regulatívov v navrhovanom strategickom dokumente je predpoklad, že nebude ovplyvnený predmet ochrany území NATURA 2000.

Vplyvy na Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Existujúce a navrhované prvky ÚSES sú rešpektované v textovej a grafickej časti Návrhu ÚPN-O Vrícko ako územia s ekostabilizačnou funkciou. Súčasťou Návrhu ÚPN-O Vrícko sú opatrenia na zabezpečenie ich ekostabilizačnej funkcie.

Podľa aktuálne platnej dokumentácie RÚSES **Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin** (SAŽP, 2012) sa v riešenom území nachádzajú 2 nadregionálne biocentrá, 2 nadregionálne biokoridory, 1 regionálne biocentrum, 1 regionálny biokoridor a 8 genofondových lokalít.

Nadregionálne biocentrum NRBC 4 Kľak - Reváň – Partizán - Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje žiadne rozvojové plochy, ktoré by boli v prekryve s uvedeným prvkom RÚSES.

Nadregionálne biocentrum NRBC 7 Zniev - Sokol – Chlieviská - Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje žiadne rozvojové plochy, ktoré by boli v prekryve s uvedeným prvkom RÚSES.

Regionálne biocentrum RBc 17 Dutá skala - Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje žiadne rozvojové plochy, ktoré by boli v prekryve s uvedeným prvkom RÚSES.

Nadregionálny biokoridor NRBk3 Hrebeň Lúčanskej Fatry - Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje žiadne rozvojové plochy, ktoré by boli v prekryve s uvedeným prvkom RÚSES.

Nadregionálny biokoridor NRBk19 Dutá skala – Vyšehrad - Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje žiadne rozvojové plochy, ktoré by boli v prekryve s uvedeným prvkom RÚSES.

Regionálny biokoridor RBk14 Potok Vríca – potok Vríca preteká zastavaným územím, preto aj jeho vymedzenie v dokumentácii RÚSES zasahuje do zastavaného územia. Je preto potrebné dodržiavať navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability tohto regionálneho biokoridoru.

GL 149 Reváň, GL 150 Kľak – Partizán, GL 151 Vrania skala, GL 152 Dutá skala, GL 153 Predvrícko, GL 154 Húčľava – Sokol – Chlieviská, GL 155 Studenec, GL 157 Vríca - Návrh ÚPN-O Vrícko nenavrhuje žiadne rozvojové plochy, ktoré by boli v prekryve s uvedenými genofondovými lokalitami.

Riešené územie malo v minulosti navrhnutý MÚSES v rámci projektu pozemkových úprav, ktorý bol navrhnutý v roku 2011. S jeho zohľadnením, aktualizáciou na základe terénneho prieskumu v roku 2021, prírodných podmienok a využívania územia boli navrhnuté v riešenom území v lokalitách s vysokou krajinnoekologickou hodnotou tieto prvky:

- 2 biocentrá miestneho významu,
- 4 biokoridory miestneho významu,
- 2 interakčné prvky miestneho významu.

Vzhľadom na zistenie výskytu vzácných biotopov a druhov navrhujeme tiež 4 nové genofondové lokality a rozšírenie jednej lokality navrhutej v RÚSES.

Sú to navrhované prvky s vysokou krajinnoekologickou hodnotou. Väčšina prvkov MÚSES je vo voľnej krajine, mimo zastavaného územia a zabezpečujú ekologickú stabilitu k. ú. Vrícko. Medzi prvky, ktoré sú priamo súčasťou existujúcich rozvojových plôch alebo v úzkom kontakte s urbanizovaným územím obce, sú MBk1, MBk3, MBk4, MIP1, MIP2 a MGL2. Tieto prvky sú najviac ohrozované rozvojom obce a je žiadúce dôsledne dodržiavať platnú legislatívu v procese povoľovania stavieb, činnosti a prevádzok. Pre jednotlivé funkčné plochy (lokality) sú v tabuľke C.2.2 zahrnuté požiadavky na zabezpečenie funkčnosti prvkov MÚSES-u, ako aj v kapitole B.12.2.2 a v záväznej časti v kapitole C.9.2, v ktorých sú regulatívy na rešpektovanie navrhovaných prvkov ÚSES a popísané konkrétne opatrenia k jednotlivým prvkom ÚSES. Definovaním existujúcich a navrhovaných prvkov ÚSES v riešenom území a ich rešpektovaním sa kvalitatívne zlepši ochrana prírody, čo bude mať pozitívny vplyv na udržanie ekologickej stability v celom k. ú. obce Vrícko.

Závažné negatívne vplyvy ÚPN-O Vrícko na ochranu prírody a krajiny a na prvky ÚSES sa pri akceptovaní navrhovaných opatrení, zásad a regulatívov a dodržiavaní platnej legislatívy nepredpokladajú. Významne pozitívny vplyv strategického dokumentu na prvky ÚSES je, že ich vymedzuje graficky v príslušných výkresoch a popisuje ich, navrhuje opatrenia v záväznej časti pre všetky hierarchické úrovne ÚSES.

Názor posudzovateľa: *Vplyvy na chránené územia, na súvislú európsku sústavu chránených území Natura 2000 a územný systém ekologickej stability boli vyhodnotené vo všeobecnej rovine s konštatovaním, že navrhované rozvojové plochy a samotný strategický dokument nebudú mať negatívny vplyv na tieto územia.*

Vplyvy na sústavu chránených území NATURA 2000 boli vyhodnotené vo všeobecnej rovine. V súčasnosti nie sú známe konkrétne činnosti ani stavby, ktoré by mohli ovplyvniť predmet ochrany územia európskeho významu, tie budú známe pri konkrétnom riešení v nižšom stupni prípravy územia (projektoch pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie, urbanistických štúdiách a podobne). Tak, ako sa uvádza v Správe o hodnotení, ÚPN-O je koncepčný rozvojový dokument obce, a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Za nepriamy vplyv ÚPN-O možno považovať, že dáva predpoklad funkčného využitia a priestorového usporiadania územia.

Navrhované rozvojové lokality rešpektujú prvky RÚSES. Z hľadiska vplyvov na Územný systém ekologickej stability sa za výrazne pozitívny vplyv strategického dokumentu dá považovať návrh miestneho územného systému ekologickej stability a jeho zahrnutie do regulatívov v jeho záväznej časti.

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje nehnuteľné národné kultúrne pamiatky ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk. Návrh ÚPN-O vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv.

Ochrana kultúrno-historických hodnôt je riešená a zároveň i zakotvená v záväznej časti ÚPN-O Vrúcko v časti C.8 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, PRE OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, PRE OCHRANU A VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV, PRE VYTVÁRANIE A UDRŽIAVANIE EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE, C.8.1 ZÁSADY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT.

Všetky NKP, ako aj prvky ako kaplnka/križ/pamätné miesto, sú graficky znázornené vo výkrese č. 2) *KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA - KATASTRÁLNE ÚZEMIE, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE ÚSES* v M 1 : 10 000 a vo výkrese č. 3) *KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA - ZASTAVANÉ ÚZEMIE OBCE, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE ÚSES* v M 1 : 5 000.

S podmienkou dodržiavania navrhovaných zásad a regulatívov Návrh ÚPN-O Vrúcko nebude mať žiadny vplyv na kultúrne a historické pamiatky, ani archeologické náleziská.

Názor posudzovateľa: *Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy strategického dokumentu na kultúrne a historické pamiatky, ani archeologické náleziská.*

Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa Návrhu ÚPN-O Vrúcko nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

Iné vplyvy.

Iné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu neboli v rozsahu tohto hodnotenia zistené.

Názor posudzovateľa: *Vplyvy vyplývajúce zo strategického dokumentu za dodržania regulatívov v strategickom dokumente ÚPN-O Vrúcko a odporúčaní na dopracovanie F NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU tohto stanoviska nebudú mať významné negatívne dopady na životné prostredie riešeného územia obce Vrúcko.*

Územný plán prispieva ku koordinovanému rozvoju obce na všetkých úrovniach a zohľadňuje pri riešení rozvoja obce aktuálne právne predpisy na úseku ochrany zdravia obyvateľstva, ochrany ovzdušia, ochrany vôd, ochrany pred povodňami, ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy, ochrany prírody a krajiny, lesných pozemkov, koncepcie odpadového hospodárstva, pozemných komunikácií, civilnej ochrany obyvateľstva, ochrany pamiatok, ako aj príslušné vykonávacie predpisy a príslušné technické normy v jednotlivých oblastiach.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

Lokality sústavy NATURA 2000

V zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa v riešenom území nachádzajú tieto chránené územia európskej sústavy chránených území NATURA 2000:

Územie európskeho významu SKUEV0240 Kľak (ÚEV Kľak), ktoré bolo vyhlásené Výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Chránené vtáčie územie SKCHVU013 Malá Fatra (CHVÚ Malá Fatra). CHVÚ Malá Fatra bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 2/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Malá Fatra.

Tak, ako sa uvádza v Správe o hodnotení, ÚPN-O je koncepčný rozvojový dokument obce, a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Za nepriamy vplyv ÚPN-O možno považovať, že dáva predpoklad funkčného využitia a priestorového usporiadania územia.

SKUEV0240 Kľak

Jeho celková rozloha je 83,372 ha. Správcom územia je Správa Národného parku Malá Fatra. Bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov európskeho významu: 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy, 4080 Spoločenstvá subalpínskych krovín. Z rastlinných druhov je predmetom ochrany *Campanula serrata*, zo živočíchov *Rosalia alpina*, *Canis lupus*, *Lynx lynx* a *Ursus arctos*.

V SKUEV0240 Kľak sa nenavrhujú žiadne rozvojové plochy, preto je predpoklad, že nedôjde k zásadnému ovplyvneniu predmetu ochrany v tomto chránenom území.

SKCHVU013 Malá Fatra

Jeho celková rozloha je 66 228,06 ha. Správcom územia je Správa Národného parku Malá Fatra. Bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu: orla skalného, sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, kuvika kapcavého, d'atľa bieločrbtého, d'atľa čierneho, muchárika bieločrbtého, skaliara pestrého, rybárika riečného, bociana čierneho, včelára lesného, sovy dlhochvostej, lelka lesného, d'atľa hnedkavého, chriašťaľa poľného, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, strakoša sivého, prepelice poľnej, žltouchvosta lesného, muchárika sivého, tetra holčáka, tetra holčáka, d'atľa trojprstého a muchárika červenohrdlého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Veľká časť k. ú. sa nachádza v SKCHVU013 Malá Fatra. Z hľadiska rozvoja preto nie je možné zabrániť prekryvu rozvojových území s vymedzením tohto chráneného vtáčieho územia.

Významné biotopy pre druhy vtákov európskeho významu v riešenom území, ktoré sa nachádzajú v CHVÚ Malá Fatra, sú najmä lesné porasty. Medzi prioritné druhy vyskytujúce sa v lesných porastoch riešeného územia patria orol skalný, výr skalný, kuvik kapcavý, kuvičok vrabčí, sova dlhochvostá, d'ateľ bieločrbtý, žlna sivá, tesár čierny. Vhodné biotopy tu nachádza aj jariabok hôrny a hniezdiská včelár lesný a bocian čierny. Okraje obce môže využívať najmä v zimnom období strakoš veľký. V okolí obce sa nachádzajú aj vhodné biotopy pre sokola sťahovavého, zmiešané lesy sú biotopom aj pre muchárika bieločrbtého. Lesné biotopy tvoria väčšinu k. ú. obce a sú súčasťou voľnej krajiny, mimo urbanizovaného územia. Návrhom rozvojových plôch v obci Vríčko nedôjde k ovplyvneniu lesných porastov.

Lúky v riešenom území predstavujú vhodný biotop pre globálne ohrozený európsky druh chriaštel' poľný, tiež pre prepelicu poľnú. Extenzívne a polointenzívne využívané TTP s medzami sú hniezdnym biotopom druhov chrapkáč poľný (*Crex crex*) a prepelica poľná (*Coturnix coturnix*). Zverejnené poznatky o ich výskyte zo skúmaného územia nejestvujú (napr. portál www.vtaky.sk, www.birding.sk na zapisovanie ornitologických pozorovaní). Prezencia uvedených druhov sa v tesnej blízkosti zastavaného územia obce neočakáva z hľadiska ich skrytého spôsobu života a preferencie plôch lúk a pasienkov odľahlejších od koncentrovaných aktivít človeka.

Chránené vtáčie územie Malá Fatra zasahuje na hranicu zastavanej časti (intravilánu) obce Vrícko a obec preto nemá dostatočné plochy, ktorými by mohla zabezpečiť rozvoj obec mimo CHVÚ Malá Fatra, z tohto pohľadu je prirodzené, že rozvoj obce sa dotkne časti územia CHVÚ Malá Fatra. Hlavne sa jedná o rozvojové plochy ZV05, ZU01, RU01, ZU03, ZU06, ZU07, ZU08, ZU 10, ZU09, SP02, OV14, BI 02, BI06, BI07, BI08, BI09, ZC03, DP05. Rozvoj obce Vrícko z pohľadu rozlohy celkového územia CHVÚ Malá Fatra 66 228,06 ha sa dotkne len malej časti územia o výmere 24,9773 ha, čo predstavuje **0,0377%** z celkovej výmery CHVÚ Malá Fatra.

Jednotlivých prioritných druhov CHVÚ Malá Fatra sa rozvoj obce dotkne napr. zmenšením lovných teritórií a ich vyrušovaním, zásadný vplyv na predmety ochrany CHVÚ sa však nepredpokladá. Výstavbou rodinných domov a prídomových záhrad s okrasnými a ovocnými stromami sa síce ovplyvní v malej miere výskyt prioritných druhov CHVÚ Malá Fatra, najmä tých, ktoré sa viažu na lúčne biotopy, ale niektoré druhy vtákov ako sú muchár sivý, žlna sivá, žltouchvost lesný môžu naopak v prírodnom prostredí obce s výsadbou s množstvom stromov a rozptýlenej zelene nájsť vhodné podmienky na prežívanie a rozvoj populácie na danom území. Rovnako v takomto prostredí môže nastať nárast početnosti napr. pinkovitých druhov ako sú stehlíky konôpky, stehlíky pestré a zelené a ďalšie, ktoré s obľubou obsadzujú prídomové záhrady. V územnom pláne obce sa navrhujú plochy PV1 až PV3 Poľnohospodárska prvovýroba – sady, tieto plochy podporujú výskyt spevavcov v danom území.

V strategickom dokumente je potreba zachovania lúčnych porastov dostatočne premietnutá v navrhovaných zásadách a regulatívoch záväznej časti. Na niektorých miestach dochádza k sukcesii, zarastaniu biotopov. Realizáciou navrhovaných manažmentových opatrení sa zabezpečí zachovanie a zlepšenie ohrozených lúčnych porastov. Pozitívny vplyv na zachovanie lúčnych porastov v území má navrhovaná kostra MÚSES, ktorá podporuje zachovanie lúčno-pasienkových spoločenstiev v CHVÚ Malá Fatra.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe posúdenia navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán obce Vrícko“

s a o d p o r ú č a

schváliť predložený návrh územného plánu za dodržania podmienok uvedených v časti VI. ZÁVERY, v bode č. 3 „Odporúčania na doplnenie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Obec Vrícko má menej ako 2000 obyvateľov. Podľa „Metodického usmernenia MŽP SR a MDV SR k problematike posudzovania územnoplánovacej dokumentácie ako strategického dokumentu

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ sa v súlade s § 21 ods. 2 stavebného zákona neobstaráva koncept riešenia územného plánu obce vo variantoch. Správa o hodnotení sa v tomto prípade vypracuje v etape návrhu územného plánu obce podľa § 22 stavebného zákona. Návrh riešenia sa posúdil v jednom variante s uvedením odôvodnenia optimálneho variantu v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie a porovná sa s nulovým variantom, t. j. nerozvojovým návrhom územného plánu obce.

Pri vzájomnom porovnaní navrhovaného riešenia územného plánu s nulovým variantom, s prihliadnutím na pripomienky dotknutých orgánov, je jednoznačne výhodný návrhový variant, ktorý ešte bude dopracovaný na základe pripomienok z prerokovania a zo zapracovaných opatrení z bodu č. 3 „Odporúčania na doplnenie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Závazná časť územného plánu by mala zohľadniť všetky kritériá pre ochranu všetkých zložiek životného prostredia a regulatívmi ich špecifikovať tak, aby sa dosiahol udržateľný rozvoj riešeného územia s dôrazom na ochranu prírody a krajiny, prírodných a kultúrnych hodnôt, poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a ochranu zdravia obyvateľstva.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

V posudzovanom strategickom dokumente, na základe výsledkov procesu posudzovania, pripomienok a stanovísk dotknutých orgánov a spracovateľa odborného posudku, sa odporúča dopracovanie a úprava návrhu strategického dokumentu v nasledovných bodoch:

I. Odporúčania spracovateľa odborného posudku k návrhu strategického dokumentu:

- a) v návrhu ÚPN-O sú zapracované ochranné pásma, ktoré je potrebné rešpektovať ako limitujúci faktor pre rozvoj niektorých foriem územia. Odporúča sa v zmysle platnej legislatívy v záväznej časti presne definovať, v ktorých ochranných pásmach a za akých podmienok je možná výstavba obytných budov.
- b) všeobecné odporúčania na doplnenie regulatívov v záväznej časti:
 - v prípade splnenia limitov (v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov) pre konkrétne rozvojové projekty v obci realizovať posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie tak, aby bola dodržaná optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie,
 - limitovať urbanizáciu či výstavbu plotov a iných migračných bariér v strategickom dokumente (ÚPN-O Vrícko) pre udržanie migračnej priepustnosti veľkých stavovcov daného územia. Realizovať vhodné technické opatrenia pre zlepšenie prechodu zveri cez cestu III. triedy (napr. umiestniť dopravné značenie upozorňujúce vodičov na možnú prítomnosť živočíchov popri cestách).
 - projekty výsadby drevinovej vegetácie mimo zastavané územie realizovať primárne výsadbou pôvodných, domácich, miestne sa vyskytujúcich a stanovištným podmienkam vyhovujúcich druhov drevín a vytvárať podmienky pre uplatnenie dokumentu „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“,
 - rešpektovať existujúcu verejnú zeleň, najmä vzrastlé dreviny v zastavanom území obce,
 - pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v riešenom území dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať účinné protihlukové opatrenia,

- preferovať pri realizácii urbanistického rozvoja v existujúcom a navrhovanom urbanizovanom území opatrenia na zníženie svetelného znečistenia a nevytvárať nadmerné svetelné znečistenie,
- v prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie (§ 41 zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- vylúčiť v brehových porastoch vodného toku Vríca stavby a oplotenie a ponechať dostatočný priestor na meandrovanie vodného toku,
- vytvoriť podmienky pre monitorovanie výskytu inváznych druhov, zabrániť ich rozširovaniu.

II. Dopracovať strategický dokument na základe stanovísk dotknutých orgánov a verejného prerokovania:

- a) zapracovať do strategického dokumentu pripomienky Krajského pamiatkového úradu Žilina,
- b) na základe stanoviska OÚ Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie doplniť do kapitoly *Navrhujem doplniť do kapitoly B.12.1 OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY* „V prípade výskytu chriašteľa poľného (*Crex crex*) a strakoša sivého (*Lanius excubitor*) na rozvojových plochách postupovať podľa platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny - v súčasnosti zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z.“,
- c) zapracovať do strategického dokumentu všeobecné pripomienky Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko je vypracované v zmysle prílohy č. 6 k zákonu v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Martine.

Pri posudzovaní boli zvážené predpokladané vplyvy strategického dokumentu ÚPN-O na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Hodnotili sa hlavne vplyvy na obyvateľstvo, horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdu, faunu, flóru, biotopy, krajinu, chránené územia a ochranné pásma, územný systém ekologickej stability, kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality a možné vplyvy presahujúce štátne hranice.

Územný plán obce predstavuje záväzný rozvojový dokument na miestnej úrovni, ktorý v dlhodobom horizonte umožňuje primeraný rozvoj obce. Komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia ustanovenými regulatívmi. Zosúladí uvažované záujmy a činnosti človeka ovplyvňujúce územný rozvoj s priaznivým stavom zložiek životného prostredia a ekologickou stabilitou krajiny a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

5. Návrh monitoringu

Obstarávateľ (Obec Vrícko) a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel už existujúci monitoring. Aby sa predišlo zdvojojovaniu monitorovania, môže na tento účel využiť aj existujúci monitoring, ktorý je v danom území vedený pre jednotlivé zložky životného prostredia, napríklad monitoring ovzdušia, monitoring

kvality povrchových a podzemných vôd, biomonitring a podobne. Je možné ho doplniť o chýbajúce prvky a zložky životného prostredia.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie spočíva v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu. Obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona.

Je potrebné sústavne a pravidelne systematicky sledovať a vyhodnocovať vplyvy strategického dokumentu, a to minimálne podľa ustanovení § 30 ods. 4 stavebného zákona, podľa ktorého obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán z hľadiska potrieb jeho zmeny alebo doplnkov. Prípadne obec preskúma, či nevznikla potreba obstarat' nový územný plán. Orgán územného plánovania na miestnej úrovni, Obec Vrícko, by mal sústavne sledovať, či nedošlo k zmene územno-technických, hospodárskych, sociálnych a environmentálnych predpokladov z navrhutej koncepcie organizácie územia.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Celkove je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu v primeranej miere a zohľadnené aj v správe o hodnotení, ktorá je vypracovaná v zmysle prílohy č. 5 zákona dostatočne podrobne. Zhodnotila súčasný stav životného prostredia, definovala jednotlivé okruhy problémov z hľadiska životného prostredia a zhodnotila možné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie. Vznesené pripomienky je možné zohľadniť v konečnom znení strategického dokumentu ÚPN-O Vrícko.

Variant strategického dokumentu ÚPN-O Vrícko predstavuje environmentálne vhodné riešenie rozvoja obce s navrhnutými rozvojovými funkčnými plochami v nadväznosti na zastavané územie obce, a to v riešení funkčného využitia plôch hlavne bývania, občianskej vybavenosti, zelene, rekreácie, výroby, športu a dopravnej a technickej infraštruktúry.

Strategický dokument bol vypracovaný v jednom variante riešenia. K správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Vrícko neboli doručené stanoviská verejnosti, taktiež neboli uskutočnené konzultácie v zmysle zákona.

Navrhované opatrenia v kapitole VI. bode 3 sú primerané požiadavkám pre zachovanie úrovne kvality životného prostredia. Návrh monitoringu, ktorý je uvedený v časti VI. ZÁVERY, bode č. 5 Návrh monitoringu, vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie jednotlivých zložiek životného prostredia v súvislosti so špecifickým návrhom rozvojových funkčných plôch v území.

Ak obstarávateľ nezohľadní pripomienky z tohto záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a tieto pripomienky si vyžadujú dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona povinný svoj postup zdôvodniť a takéto zdôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu so záverečným stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu spolu k návrhu strategického dokumentu. Obstarávateľ zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do tohto návrhu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, v spolupráci s obstarávateľom vypracuje informácie podľa odseku 5.

Obstarávateľ doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa tohto zákona, spolu s informáciami podľa odseku 5 v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát príslušnému orgánu a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

OÚ Martin, OSŽP zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 odseku 5 zákona na webovom sídle ministerstva.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením.

Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí:

- a) fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
- b) právnická osoba,
- c) občianska iniciatíva.

Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 zákona, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Vrúcko“ neboli zo strany dotknutej verejnosti doručené žiadne stanoviská. Možnosť zapojenia prostredníctvom konzultácií verejnosť nevyužila.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovateľ záverečného stanoviska

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Martine

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského , 036 58 Martin

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Martine dňa 17.08.2023